

Kirjallinen kysymys KK 510/2021 vp

Timo Heinonen kok ym.

Kirjallinen kysymys rauhanturvaajien ja kriisinhallintaveteraanien vertaistukitoiminnan rahoituksesta

Eduskunnan puhemiehelle

Rauhanturvaajien vertaistuen tärkein tehtävä on saada kriisinhallintaoperaatioihin osallistuneet palaamaan operaatioiden jälkeen takaisin yhteiskuntaan sen täysivaltaisina ja toimintakykyisinä jäseninä riippumatta siitä, ovatko he fyysisesti loukkaantuneita, henkisesti kärsineitä tai kuten valtaosa on, normaalikuntoisina ja tukea heidän läheisiään tässä toiminnassa. Tästä hyvänä esimerkkinä ovat Afganistanin vaatimaan suojausoperaatioon osallistuneet henkilöt, jotka toimivat suoran väkivallan uhkan alla ja suuressa henkisessä paineessa. Pääsääntöisesti vertaistuesta vastaa Suomen Rauhanturvaajaliitto. Tuki käsittää sekä sotilaallisiin että siviilikriisinhallinnan tehtäviin osallistuneet henkilöt.

Vertaistuki sisältää tukijärjestelmän, johon kuuluu virallisesti 130 koulutettua vapaaehtoista ja rauhanturvaajataustaista vertaistukihenkilöä ympäri maata. Tämän lisäksi yhteensä 32 yhdistyksen vapaaehtoishenkilöstö on mukana toiminnassa. Lisäksi osa tärkeää toimintaa on vuorokauden ympäri päivystävä vertaistukipuhelin, johon vastaa aina rauhanturvaajataustainen, koulutettu henkilö vuoden jokaisena päivänä kellon ympäri. Tukea annetaan rauhanturvaajaveteraaneille, heidän läheisilleen ja sotiemme veteraaneille. Tukipuhelimen kautta henkilö ohjataan tarvittaessa ammattiapuun HUS:n psykiatriselle poliklinikalle diagnoosia varten. Toimenpiteitä vaativien puhelujen määrä on kasvanut vuosittain. Tänä vuonna puheluita soitettiin elokuun 20. päivään mennessä noin sata. Afganistanin tilannetta käsitteleviä yhteydenottoja tuli elokuun aikana vertaistukeen kymmenkunta, joista valtaosa oli läheisten soittoja. Usein moni vertaistukea tarvitseva rauhanturvaaja ei huomaa muutoksia itsessään tai osaa arvioida omaa mielentilaansa niin, että osaisi itse hakeutua avun piiriin.

Ainoat vertaistukitoimintaan palkatut henkilöt ovat yksi kokopäivätoiminen sekä toinen puolipäiväinen vertaistukityöntekijä, joiden palkkaus on täysin riippuvainen STEA:n rahoituksesta. Suomen Rauhanturvaajaliitto ei saa erillistä pysyvää tai korvamerkittyä valtionavustusta, vaan kaikki heidän rahalliset resurssinsa perustuvat vuosittain haettavissa oleviin epävarmoihin valtionavustuksiin sekä pieniin säätiötukiin. Marinin hallitus on lisäksi leikannut tänä vuonna vertaistukirahoitusta 120 000 eurolla 65 000 euroon aiemmasta 183 000 eurosta, vaikka yleisesti on tiedossa tuen tarpeen merkittävä kasvu.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 510/2021 vp

Onko hallitus valmis perumaan tekemänsä leikkauksen rauhanturvaajien ja kriisinhallintaveteraanien vertaistuen rahoituksesta vuoden 2021 osalta ja

onko hallitus valmis siirtämään kyseisen rahoituksen STEA:n puolelta niin sanotuksi budjettirahoitetuksi menoksi?

Helsingissä 22.9.2021

Timo Heinonen kok
Pauli Kiuru kok
Jukka Kopra kok
Ritva Elomaa ps